

CAPITOLUL V. PROTECȚIA NATURII ȘI BIODIVERSITATEA

“Variatatea organismelor vii de orice origine, inclusiv a ecosistemelor terestre, marine și a altor ecosisteme acvatice și a complexelor din care fac parte”, reprezintă definiția biodiversității, conform Convenției privind Diversitatea Biologică ratificată în 1992 la Rio de Janeiro cunoscută și ca CBD sau Convenția de la Rio.

Cu alte cuvinte prin biodiversitate se înțelege varietatea de expresie a lumii vii, variabilitatea organismelor vii din toate sursele, inclusiv, a ecosistemelor terestre, marine și a altor ecosisteme acvatice și a complexelor ecologice în care acestea se regăsesc.

Ținta principală a Strategiei Europene a Biodiversității până în anul 2020 este stoparea scăderii biodiversității și degradării ecosistemelor. În prezent în Europa doar 17% dintre habitate și 11% dintre ecosistemele cheie protejate de legislația europeană sunt în stare favorabilă de conservare. Presiunile și amenințările au rămas constante sau au crescut ca intensitate, acestea fiind în principal: schimbarea utilizării terenurilor, exploatarea excesivă a biodiversității și a componentelor sale, răspândirea speciilor alogene invazive, poluarea și schimbările climatice. La acestea se adaugă factorii indirecti, cum ar fi creșterea numărului populației, conștientizarea limitată asupra valorii economice a biodiversității pentru a fi integrată în strategii și politici.

Beneficiile pe care oamenii le obțin din natură sub forma unor bunuri și servicii oferite de către ecosistemele naturale și semi-naturale sunt cunoscute sub denumirea generică de servicii ecosistemice. Viziunea pentru 2050 este protecția și refacerea biodiversității și a serviciilor ecosistemelor, astfel încât să fie evitate modificările catastrofale cauzate de pierderea biodiversității.

Valoarea economică a biodiversității devine evidentă prin utilizarea directă a componentelor sale: resursele naturale neregenerabile – combustibili fosili, minerale etc. și resursele naturale regenerabile – speciile de plante și animale utilizate ca hrană, pentru producerea de energie sau pentru extragerea unor substanțe. La fel de important este rolul biodiversității în asigurarea serviciilor oferite de sistemele ecologice, cum ar fi reglarea condițiilor pedoclimatice, purificarea apelor, diminuarea efectelor dezastrelor naturale etc.

V.1. AMENINȚĂRI PENTRU BIODIVERSITATE ȘI PRESIUNI EXERCITATE ASUPRA BIODIVERSITĂȚII

V.1.1. SPECIILE INVAZIVE

Speciile alogene invazive (SAI) sunt specii care sunt transportate inițial ca urmare a acțiunii umane, în afara mediului natural al acestora, depășind barierele ecologice și care apoi supraviețuiesc, se reproduc și se răspândesc, generând efecte negative asupra ecologiei noului mediu în care s-au stabilit, precum și consecințe economice și sociale grave. S-a estimat că din cele peste 12 000 de specii alogene care se găsesc în mediul european, 10–15 % s-au reprodus și s-au răspândit, cauzând daune economice, sociale și asupra mediului înconjurător.

Prin Strategia privind biodiversitatea pentru 2020, Uniunea Europeană s-a angajat să stopeze declinul biodiversității până în 2020, în conformitate cu angajamentele internaționale adoptate de părțile semnatare ale Convenției privind Diversitatea Biologică - Nagoya, Japonia, 2010. Într-adevăr, problema privind SAI nu se limitează la Europa, ci se manifestă la nivel mondial.

Convenția privind Diversitatea Biologică definește o specie alogenă ca fiind "o specie, subspecie sau un taxon inferior, introdus în afara răspândirii sale naturale din trecut sau prezent, incluzând orice parte, gameți, semințe, ouă sau mijloace de răspândire a acestor specii, care pot supraviețui și se pot reproduce ulterior", în timp ce o specie alogenă invazivă este "o specie alogenă a cărei introducere și/sau răspândire amenință diversitatea biologică". Conform Strategiei Europene pentru Biodiversitate, se prevede ca până în 2020 să fie identificate și prioritizate speciile invazive și căile lor de răspândire și să se prevină introducerea de noi specii invazive. În Strategia Națională și Planul de Acțiune pentru Conservarea Biodiversității 2010 – 2020 se afirmă faptul că la nivel național nu există o evidență clară a numărului de specii alogene, invazive, singura centralizare a datelor și informațiilor legate de acestea realizându-se în baza de date europeană DAISIE, de către cercetători, în mod benevol.

Impactul SAI asupra biodiversității este semnificativ, reprezentând una dintre cele mai importante și din ce în ce mai frecvente cauze ale declinului biodiversității și ale dispariției speciilor. În ceea ce privește efectele sociale și economice, SAI pot fi vectori ai bolilor sau pot cauza probleme de sănătate în mod direct (de exemplu, astm, dermatită și alergii).

În timp ce pentru majoritatea speciilor alogene înregistrate în Europa (conform proiectului DAISIE - *Inventarul Distribuției Speciilor Invazive din Europa - Delivering Alien Invasive Species Inventories for Europe*) nu s-a identificat (încă) vreun impact major, unele sunt extrem de invazive. Începând cu 1950, în fiecare an mai apare cel puțin încă o astfel de specie și nu există semne că rata ar scădea.

Inventarul DAISIE prezintă în 2009 la nivel european 10822 specii alogene din care 163 sunt extrem de dăunătoare, iar în România existau 39 de astfel de specii extrem de dăunătoare.

Principalele căi de introducere și transportare a speciilor invazive sunt asociate direct sau indirect cu activitățile antropice. Expansiunea rapidă a comerțului și a activităților de transport după Revoluția din 1989 au sporit posibilitățile de introducere ale acestor specii, iar presiunile asupra mediului, precum abandonarea terenurilor, folosința intensivă a pășunilor, defrișarea pădurilor, modificarea regimului perturbațiilor și degradarea crescândă a habitatelor sunt elemente care facilitează instalarea și răspândirea acestor specii. Principalele căi de transport a speciilor invazive sunt drumurile și căile ferate, iar dintre cele naturale zonele aluviale, deoarece aceste elemente geografice sunt lineare și sunt afectate de perturbații naturale (fluctuarea nivelului de apă) sau antropice (construcții, terenuri agricole, drumuri, depozite de gunoarie, etc.).

Competiția determinată de speciile adventive invazive, cu speciile și comunitățile de plante indigene dintr-o anumită regiune are drept consecință imediată și directă un declin rapid al stării biodiversității naturale, atât în termeni calitativi, cât și cantitativi.

Amenințarea la adresa biodiversității și a serviciilor ecosistemice aferente pe care o reprezintă speciile alogene invazive ia diferite forme, având inclusiv efecte negative grave asupra speciilor indigene și asupra structurii și funcționării ecosistemelor prin modificarea habitatelor, a prădării, a concurenței în rândul speciilor, prin transmiterea de boli, înlocuirea speciilor indigene într-o parte semnificativă a ariei de răspândire și prin efecte genetice cauzate de hibridizare. Mai mult, speciile alogene invazive pot avea, de asemenea, un efect dăunător semnificativ asupra sănătății umane și a economiei.

Anumite specii alogene invazive sunt incluse în anexa B la *Regulamentul (CE) nr. 338/97 al Consiliului (1)*, iar importul acestora în Uniune este interzis deoarece caracterul lor invaziv a fost recunoscut, iar introducerea lor în Uniune are un efect dăunător asupra speciilor indigene.

Regulamentul CE 1143/2014 privind prevenirea și gestionarea introducerii și răspândirii speciilor alogene invazive stabilește normele privind prevenirea, minimizarea și atenuarea efectelor dăunătoare asupra biodiversității ale introducerii și răspândirii pe teritoriul Uniunii, atât intenționate, cât și neintenționate, a speciilor alogene invazive.

Comisia Europeană împreună cu mai mulți parteneri au dezvoltat un mecanism de schimb de informații pentru a facilita punerea în aplicare a politicii UE privind speciile alogene invazive: Information Network Alien European Specii (EASIN) este o platformă online care are ca scop facilitarea accesării informațiilor existente privind speciile invazive la nivelul fiecărui stat membru <http://easin.jrc.ec.europa.eu/>.

În ultimii ani, speciile străine invazive au devenit o problemă tot mai mare, la nivel mondial. Pe lângă intensificarea și globalizarea activităților umane de tipul schimburilor comerciale (pe cale acvatică sau terestră) și turismului, schimbările climatice favorizează și mai mult pătrunderea și dezvoltarea speciilor străine invazive în noi teritorii.

Impactul speciilor invazive non-native de pești asupra mediului este, în principiu, aproximativ același cu cel general al speciilor invazive, fie ele animale, plante, microorganisme sau fungi. Speciile de pești cu potențial invaziv ajunse dincolo de limitele arealului natural pot găsi condiții propice unei expansiuni exacerbate din punct de vedere numeric și ca suprafață ocupată, datorită absenței dăunătorilor și prădătorilor specifici, lucru care duce la ocuparea nișelor trofice sau siturilor de depunere a pontelor ale altor specii de pești, acestea din urmă putând fi eliminate prin competiție interspecifică.

Astfel, se poate ajunge la o sărăcire a biocenozei, la scăderea biodiversității, la ruperea echilibrului ecosistemului și/sau dispariția unor specii endemice sau periclitare cu dispariția. O altă problemă este scăderea producției și productivității bazinelor naturale sau

de exploatație piscicolă, ceea ce determină pagube economice pentru producătorii de produse piscicole.

Introducerea unei specii din aria sa naturală de răspândire într-o altă arie poate fi realizată intenționat sau neintenționat de către om. O serie de plante sunt introduse intenționat, pentru calitățile lor ornamentale, altele sunt introduse accidental, împreună cu semințele altor plante cultivate.

Speciile invazive modifică ecosistemele naturale prin degradarea fertilității, prin modificarea proprietăților fizico-chimice ale solului, prin degradarea caracteristicilor cantitative și calitative ale covorului vegetal ce fac concurență agresivă cu speciile native pentru apă, lumină, spațiu.

La nivelul județului Bistrița-Năsăud nu exista studii efectuate strict pentru identificarea speciilor invazive și a distribuției acestora. În urma analizării datelor cu privire la speciile de plante și animale din județul Bistrița-Năsăud, a informațiilor din studiile științifice elaborate pentru întocmirea planurilor de management, a studiilor de evaluare adecvate, a discuțiilor purtate cu specialiști biologi din județ apar ca și prezente în județul nostru următoarele specii invazive: *Erigeron annuus* - bunghisorul american, *Impatiens glandulifera* - slabanogul himalaian și *Reynoutria japonica* = *Fallopia japonica* - iulisca sau troscot japonez.

Conform datelor publicate de Sistemul de gospodărire a apelor Bistrița-Năsăud în județul nostru există două specii invazive de pești: *Carassius auratus* (Carasul auriu sau carasul roșu, carasul chinezesc, peștișorul de aur) și *Pseudorasbora parva* – tigănaș.

Deasemenea la nivelul județului au mai fost semnalate o serie de specii de insecte, arbuști și plante invazive pentru care însă nu avem date oficiale.

V.1.2. POLUAREA ȘI ÎNCĂRCAREA CU NUTRIENȚI

În conformitate cu metodologia, elaborată de către INCDPM București, pe baza cerințelor Directivei Cadru a Apei, nutrienții includ următoarele elemente fizico-chimice: N-NH₄, N-NO₂, N-NO₃, P-PO₄, P_{total}. Starea ecologică dată de „nutrienți” se obține aplicând principiul „cel mai defavorabil caz”. Din punctul de vedere al poluării, nutrienții care prezintă interes sunt diversele forme ale azotului și fosforului (nitrații, nitriții, amoniul, azotul organic din resturile vegetale sau alți compuși organici și fosfații).

Nitrații (NO₃-) sunt prezenți în mod natural în aer, sol, apă, plante și alimente (carne). În mediul înconjurător, bacteriile de nitrificare transformă ionii de amoniu în nitriți și nitrați. Nivelele nitraților din sol și apă pot fi crescute prin intermediul activităților umane care includ utilizarea fertilizatorilor pe bază de azot, creșterea cantităților de deșeuri azotoase din fermele de animale și păsări, precum și tratarea apelor reziduale urbane.

Conținutul de **fosfați** în apele naturale este relativ redus și pot apărea atunci când apele străbat terenuri bogate în humus în care fosfatul este legat în compuși organici. De asemenea, o pondere importantă revine poluării difuze din agricultură datorată administrării de îngrășăminte pe bază de azot și fosfor. Fosfatul monocalic poate proveni în apă mai ales prin mineralizarea resturilor vegetale sau animale. Fosfatul monocalic este solubil în apă și reprezintă o formă de fosfor asimilabil. Concentrații mai mari de fosfați în apele de suprafață determină eutrofizarea progresivă a lacurilor, prin favorizarea dezvoltării algelor. Fosforul sub formă de combinații, poate fi prezent în apele de suprafață, fie dizolvat, fie în suspensii sau sedimente.

Toate formele de poluare amenință biodiversitatea, dar mai ales încărcarea cu nutrienți (azot și fosfor), care reprezintă o cauză majoră și în continuă creștere a pierderii de biodiversitate și a degradării ecosistemelor.

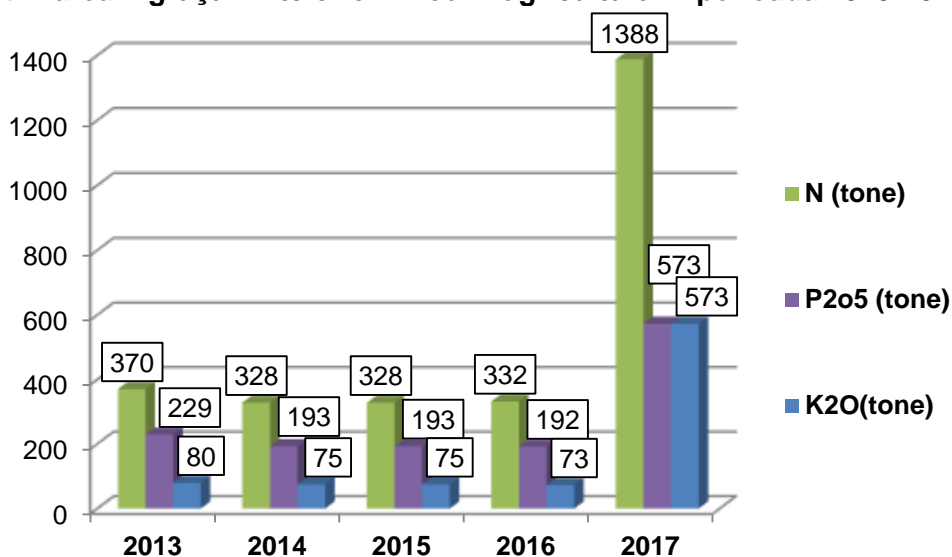
La nivelul județului Bistrița-Năsăud, există 20 de localități identificate și aprobate conform Ordinului comun Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile, respectiv Ministrului Agriculturii și Dezvoltării Rurale nr. 1.552/743/2008 pentru aprobarea listei localităților pe județe unde există surse de nitrați din activități agricole. Aceste localități sunt: Bistrița Bârgăului, Budacu de Jos, Chiuza, Ciceu - Mihăiești, Ilva Mică, Josenii Bârgăului, Livezile, Lunca Ilvei, Maieru, Nimigea, Petru Rareș, Prundu Bârgăului, Runcu Salvei, Salva, Șieu-Măgheruș, Șieu-Odorhei, Șintereag, Tiha Bârgăului, Uriu, Urmeniș.

Proiectul „Controlul Integrat al Poluării cu Nutrienți” a finanțat în județul Bistrița-Năsăud o investiție care a fost implementată, și prevede – platformă comunală de depozitare pentru gunoi de grajd în localitatea Bistrița Bârgăului, împreună cu echipamentul necesar – încărcătoare frontale, tractoare cu remorcă, cisternă vidanță, mașini de împrăștiat gunoi și europubele.

În cursul anului 2017 s-a observat o creștere a numărului de proiecte care au vizat realizarea de platforme pentru depozitarea gunoiului de grajd, aproximativ 50 de fermieri solicitând acte de reglementare pentru realizarea acestora.

În ceea ce privește utilizarea îngrășămintelor chimice în județul Bistrița-Năsăud în perioada 2013 - 2017 se constată o creștere a consumului de îngrășăminte fosfatice și a celor potasice în anul 2017, cele mai mari cantități la aceste tipuri de îngrășămintele fiind semnalate în 2017 și o creștere semnificativă a consumului de îngrășămintele azotoase în anul 2017 față de 2016. Și în cazul îngrășămintelor azotoase cea mai mare cantitate a fost raportată în anul 2017.

Figura V 1.2.1.
Utilizarea îngrășămintelor chimice în agricultură în perioada 2013-2017

Sursa: Oficiul Fitosanitar Bistrița-Năsăud

V.1.3. SCHIMBĂRILE CLIMATICE

Datele pentru acest indicator se vor regăsi în Raportul privind starea mediului pentru anul 2017 la nivel național.

V.1.4. MODIFICAREA HABITATELOR

V.1.4.1. FRAGMENTAREA ECOSISTEMELOR

Datele pentru acest indicator se vor regăsi în Raportul privind starea mediului pentru anul 2017 la nivel național.

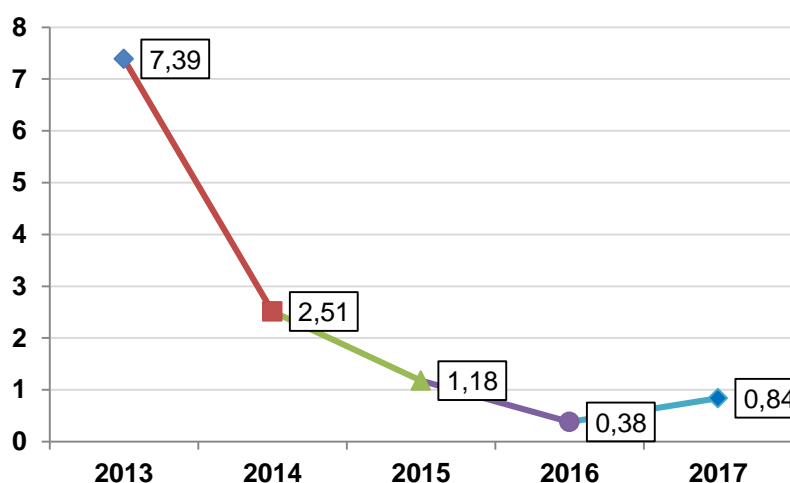
V.1.4.2. REDUCEREA HABITATELOR NATURALE ȘI SEMI-NATURALE

Noțiunea de "habitat natural", așa cum este definită în Directiva Habitate nr.92/43/CEE privind conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, se referă la zone terestre sau acvatice ce se disting prin caracteristici geografice, abiotice și biotice, în întregime naturale sau seminaturale.

De-a lungul ultimilor ani se constată o scădere a suprafețelor definite ca habitate naturale și/sau seminaturale, ca urmare a modificării dinamicii economice, creșterii mobilității și a schimbării modului de viață a populației. Presiunea imobiliară apare atât în concentrările urbane cât și în zonele cu potențial turistic ridicat din județ și este produsă pe lângă construirea locuințelor rezidențiale și dezvoltarea și construcția spațiilor cu destinație turistică, sezonieră sau permanentă, în zone ca Piatra Fântânele, Colibița, Bistrița Bârgăului, Valea Cormaia, Rodna, Valea Mare, Figa. Conversia terenurilor în scopul dezvoltării infrastructurii urbane, industriale, agricole, turistice sau de transport, reprezintă una dintre cauzele pierderii biodiversității, având ca și consecință în timp degradarea, distrugerea și fragmentarea habitatelor naturale, precum și degradarea funcțiilor solului.

Conform datelor furnizate de Direcția pentru Agricultură Județeană Bistrița – Năsăud în anul 2017 s-au scos definitiv din circuitul agricol 0,84 ha teren, având ca principală cauză construirea anexe gospodărești, construcții zootehnice. De-a lungul ultimilor ani, se constată o tendință de scădere a suprafețelor scoase din circuitul agricol atât din intravilanul, cât și din extravilanul localităților.

Figura V.1.4.2.1
Evoluția suprafețelor scoase din circuitul agricol în județul Bistrița-Năsăud (ha)

Sursa: Direcția pentru Agricultură Județeană Bistrița-Năsăud

V.1.5 EXPLOATAREA EXCESIVĂ A RESURSELOR NATURALE

V.1.5.1. EXPLOATAREA FORESTIERĂ

Una din amenințările majore pentru biodiversitate este utilizarea nesustenabilă și supraexploatarea resurselor naturale, care apare când consumul depășește puterea de reproducere/regenerare a plantelor și animalelor.

Produsele lemnoase ale fondului forestier care se recoltează pot fi:

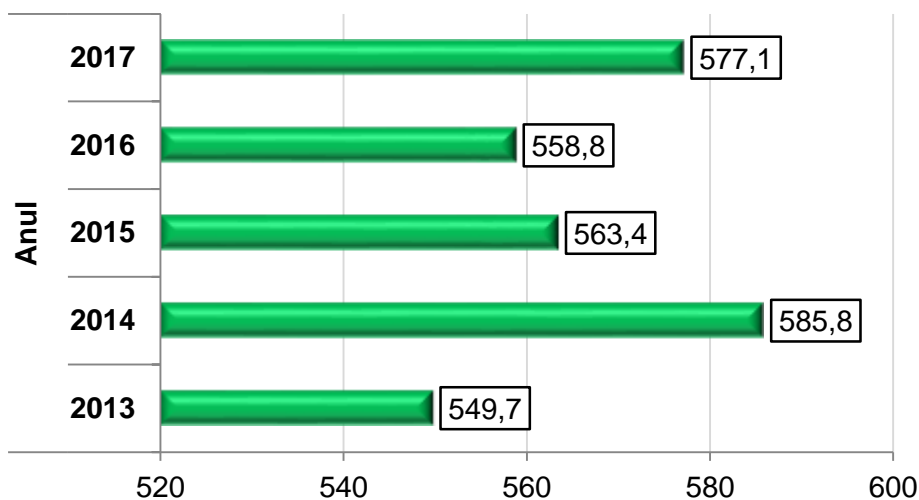
- produse principale, rezultate din tăieri de regenerare a pădurilor;
- produse secundare, rezultate din tăieri de îngrijire a arboretelor tinere;
- produse accidentale, rezultate în urma calamităților și din defrișări de pădure legal aprobate;
- produse de igienă, rezultate din procesul normal de eliminare naturală;
- alte produse: arbori și arbuști ornamentali, răchită, puiți și diferite produse din lemn.

Volumul maxim de masă lemnoasă ce se poate recolta anual din păduri este în limita posibilității stabilite prin amenajamentele silvice pe fiecare unitate de producție și pe natura produselor. Recoltarea se face pe bază de autorizație de exploatare.

Evaluarea și estimarea acestor produse se face prin acte de punere în valoare (APV) întocmite de unitățile silvice și se valorifică pe bază de licitații, cu excepția celor exploatare în regie proprie de unitățile private.

Conform datelor furnizate de Garda Forestieră Cluj evoluția volumului de masă lemnoasă recoltată în perioada 2013-2017 este reprezentat în graficul alăturat.

Figura V.1.5.1.1.
Evoluția cantității de masă lemnoasă exploatare (mii mc) în județul Bistrița-Năsăud

Sursa: Garda Forestieră Cluj, Garda Forestieră Județeană Bistrița-Năsăud

V.2. PROTECȚIA NATURII ȘI BIODIVERSITATE: PROGNOZĂ ȘI ACȚIUNI ÎNTREPRINSE

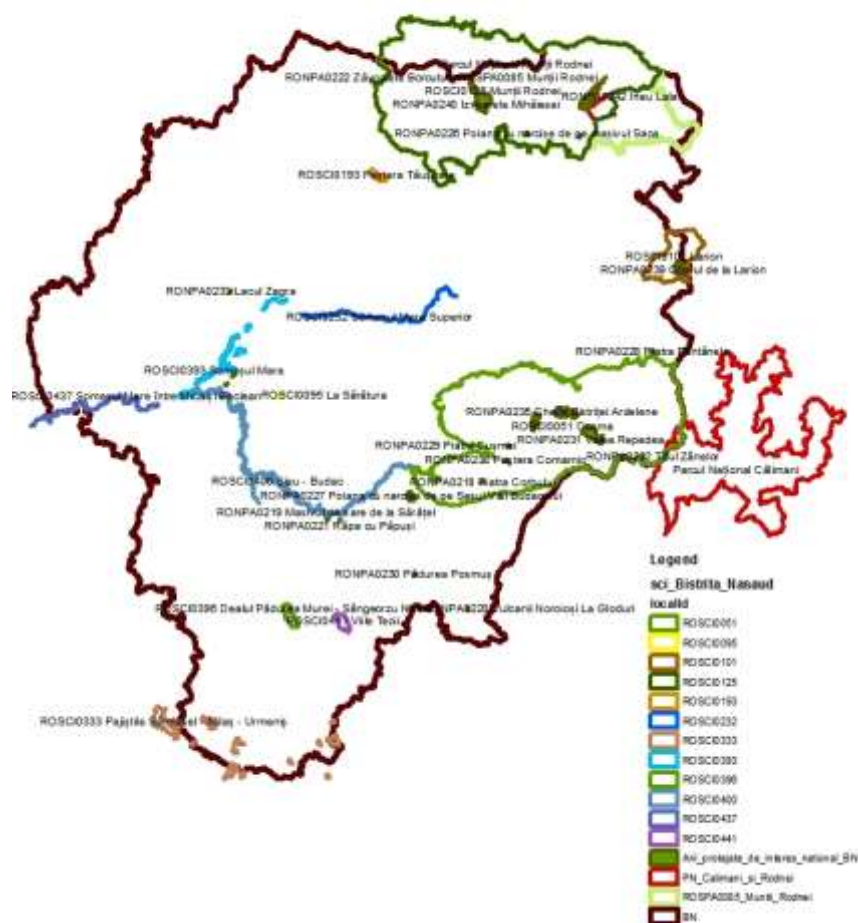
V.2.1. REȚEAUA DE ARII PROTEJATE

Conform Legii nr. 49/2011 pentru aprobarea O.U.G. nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, pentru asigurarea măsurilor speciale de protecție și conservare in-situ a bunurilor patrimoniului natural se instituie un regim diferențiat de protecție, conservare și utilizare, potrivit următoarelor categorii de arii naturale protejate:

- de interes național: rezervații științifice, parcuri naționale, monumente ale naturii, rezervații naturale, parcuri naturale;
- de interes internațional: situri naturale ale patrimoniului natural universal, geoparcuri, zone umede de importanță comunitară, rezervații ale biosferei;
- de interes comunitar sau situri „Natura 2000”: situri de importanță comunitară, arii speciale de conservare, arii de protecție specială avifaunistică;
- de interes județean sau local;

Figura V.2.1.1.

Ariile naturale protejate din județul Bistrița-Năsăud

Sursa: Agenția pentru Protecția Mediului Bistrița-Năsăud

Arii naturale protejate de interes național

În județul Bistrița-Năsăud există 27 arii naturale protejate de interes național, două dintre ele fiind reprezentate de parcuri naționale.

În cursul anului 2015 a fost finalizat proiectul INSPIRE „Realizarea de seturi de date spațiale în conformitate cu specificațiile tehnice INSPIRE pentru ariile naturale protejate, inclusiv a siturilor Natura 2000, având în vedere optimizarea facilităților de administrare a acestora”. Prin intermediul acestui proiect, Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice a urmărit revizuirea limitelor pentru ariile naturale protejate din România și siturile Natura 2000 în vederea creșterii preciziei acestora și asigurării conformității lor cu cerințele Directivei INSPIRE. Odată cu finalizarea acestui proiect și publicarea *Ordonanței de urgență nr. 49/2016 pentru modificarea Legii nr. 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate situația situri de importanță comunitară (SCI) și a ariilor de protecție specială avifaunistică (SPA) ca parte integrantă a Rețelei Ecologice Europene Natura 2000 în România suprafața ariilor protejate de interes național din județ se prezintă după cum urmează:*

Tabel V.2.1.1.
Ariile protejate de interes național din județul Bistrița-Năsăud,
cu suprafețele înainte și după proiectul INSPIRE

Nr. crt.	Denumire arie protejată	Localizare	Suprafața înainte de INSPIRE (ha)	Suprafața după INSPIRE (ha)
1.	RONPA0005 Munții Rodnei	Județul Bistrița-Năsăud: Șanț, Maieru, Parva, Rebrîșoara, Rodna, Romuli, Sângeorz-Băi, Telciu Județul Maramureș: Borșa, Moisei, Săcel	46399	47202
2.	RONPA0009 Călimani	Județul Bistrița-Năsăud: Bistrița Bârgăului Județul Harghita: Bilbor, Toplița Județul Mureș: Lunca Bradului, Răstolița Județul Suceava: Șaru Dornei, Dorna Candrenilor, Panaci, Poiana Stampei	24041	24435
3.	RONPA0218 Pietra Corbului	Dumitrița	5	2.925
4.	RONPA0234 Locul fosilifer Râpa Mare	Dumitrița	1	3.4
5.	RONPA0221 Râpa cu păpuși	Mărișelu	2	2.79
6.	RONPA0220 Vulcanii Noroioși La Gloduri	Monor	2	1.6
7.	RONPA0219 Masivul de sare de la Sărățel	Bistrița, Șieu-Măgheruș, Mărișelu	5	5

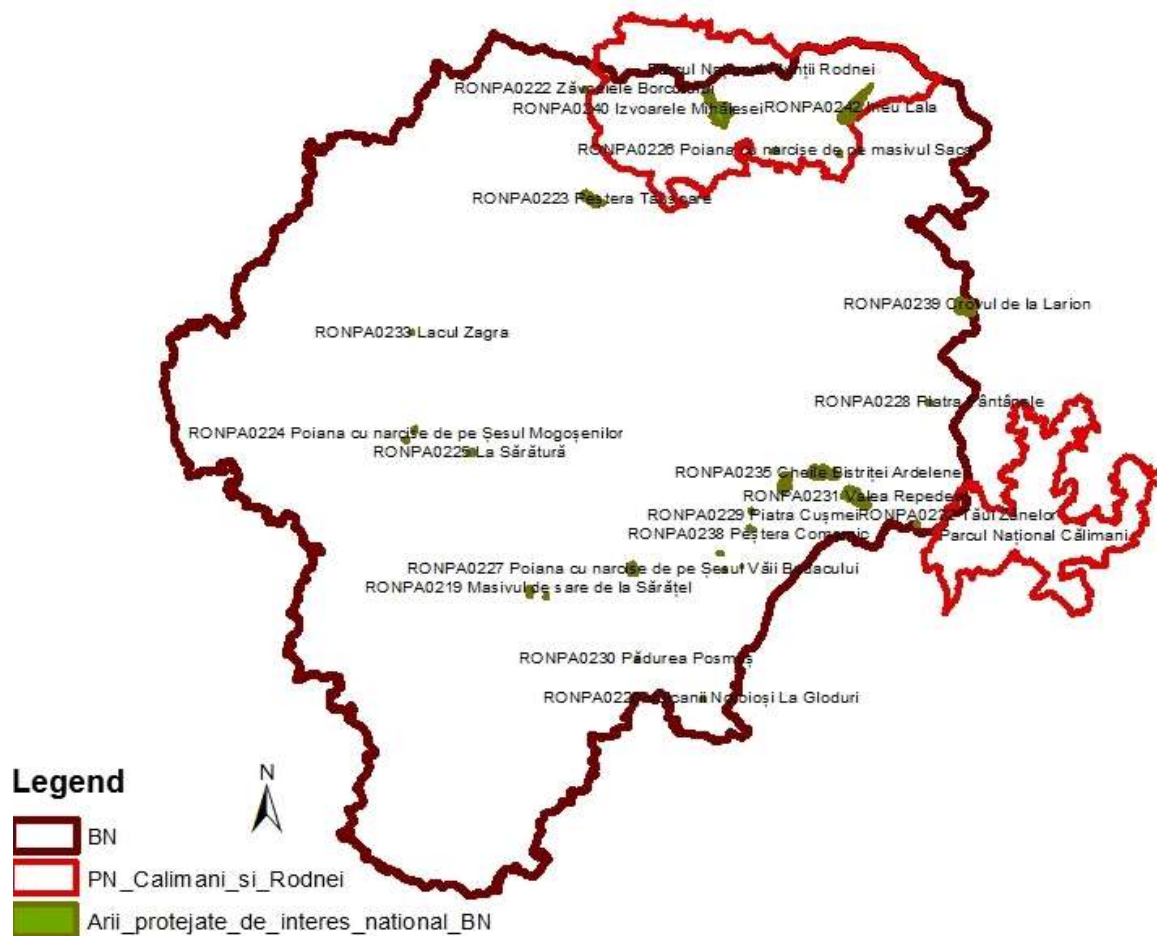
Raport privind starea mediului în județul Bistrița-Năsăud, anul 2017

8.	RONPA0222 Zăvoaiele Borcutului	Romuli	1	1.4
9.	RONPA0223 Peștera Tăușoare	Rebrișoara	71	116.4
10.	RONPA0236 Peștera din Valea Cobășelului	Șanț	1	5.62
11.	RONPA0237 Râpa Verde	Dumitrița	1	3.599
12.	RONPA0238 Peștera Comarnic	Cetate	5	5.505
13.	RONPA0239 Crovul de la Larion	Poiana Stampei Lunca Ilvei	250	175
14.	RONPA0225 La Sărătură	Șintereag	5	18
15.	RONPA0230 Pădurea Posmuș	Șieu	2	1.2
16.	RONPA0229 Piatra Cușmei	Livezile	5	5.321
17.	RONPA0228 Piatra Fântânele	Tiha Bârgăului	5	3.79
18.	RONPA0226 Poiana cu narcise de pe Saca	Rodna	5	8.77
19.	RONPA0224 Poiana cu narcise din Șesul Mogoșenilor	Șintereag, Nimigea	6	3.9
20.	RONPA0227 Poiana cu narcise din Șesul Văii Budacului	Cetate	6	78.789
21.	RONPA0235 Cheile Bistriței Ardelene	Bistrița Bârgăului	50	259
22.	RONPA0241 Stâncile Tătarului	Bistrița Bârgăului	25	136.71
23.	RONPA0233 Lacul Zagra	Zagra	1	1.89
24.	RONPA0232 Tăul Zânelor	Bistrița Bârgăului	15	3.08
25.	RONPA0231 Valea Repedea	Bistrița Bârgăului	222	278
26.	RONPA0240 Izvoarele Mihăiesei	Maieru	50	415.72
27.	RONPA0242 Ineu - Lala	Șanț	2568	352.5

Sursa: <http://ibis.anpm.ro/>

Modificările cu privire la localizarea ariilor protejate față de datele din celelalte rapoarte sunt datorate realizării limitelor acestora în cadrul proiectul INSPIRE, astfel că au apărut modificări față de amplasarea listată în Legea 5/2000, datorita unei precizii îmbunătățite.

Figura V.2.1.2.
Distribuția ariilor naturale protejate de interes național la nivelul județului Bistrița Năsăud

Sursă: Agenția pentru Protecția Mediului Bistrița-Năsăud

Arii naturale protejate de interes internațional

Rezervațiile biosferei sunt acele arii naturale protejate ale căror scopuri sunt protecția și conservarea unor zone de habitat natural și a diversității biologice specifice. Rezervațiile biosferei se întind pe suprafețe mari și cuprind un complex de ecosisteme terestre și/sau acvatice, lacuri și cursuri de apă, zone umede cu comunități biocenotice floristice și faunistice unice, cu peisaje armonioase naturale sau rezultate din amenajarea tradițională a teritoriului, ecosisteme modificate sub influența omului și care pot fi readuse la starea naturală, comunități umane a căror existență este bazată pe valorificarea resurselor naturale pe principiul dezvoltării durabile și armonioase.

Parcul Național Munții Rodnei a fost declarat și Rezervație a Biosferei de către Comitetul MAB UNESCO la cea de a VI-a sesiune a Consiliului Internațional de Coordonare a Programului Om - Biosferă, care a avut loc la Paris în 1979.

Rezervația Pietrosul Rodnei s-a înființat în anul 1932 – la început a fost protejată numai golul de munte din jurul Vf. Pietrosu (183 ha), mai târziu suprafața rezervației a fost extinsă ajungând la 3300 ha. În ce privește baza legală actuală, Rezervația Biosferei este declarată pe aceeași suprafață cu Parcul Național Munții Rodnei.

Arii naturale protejate de interes comunitar

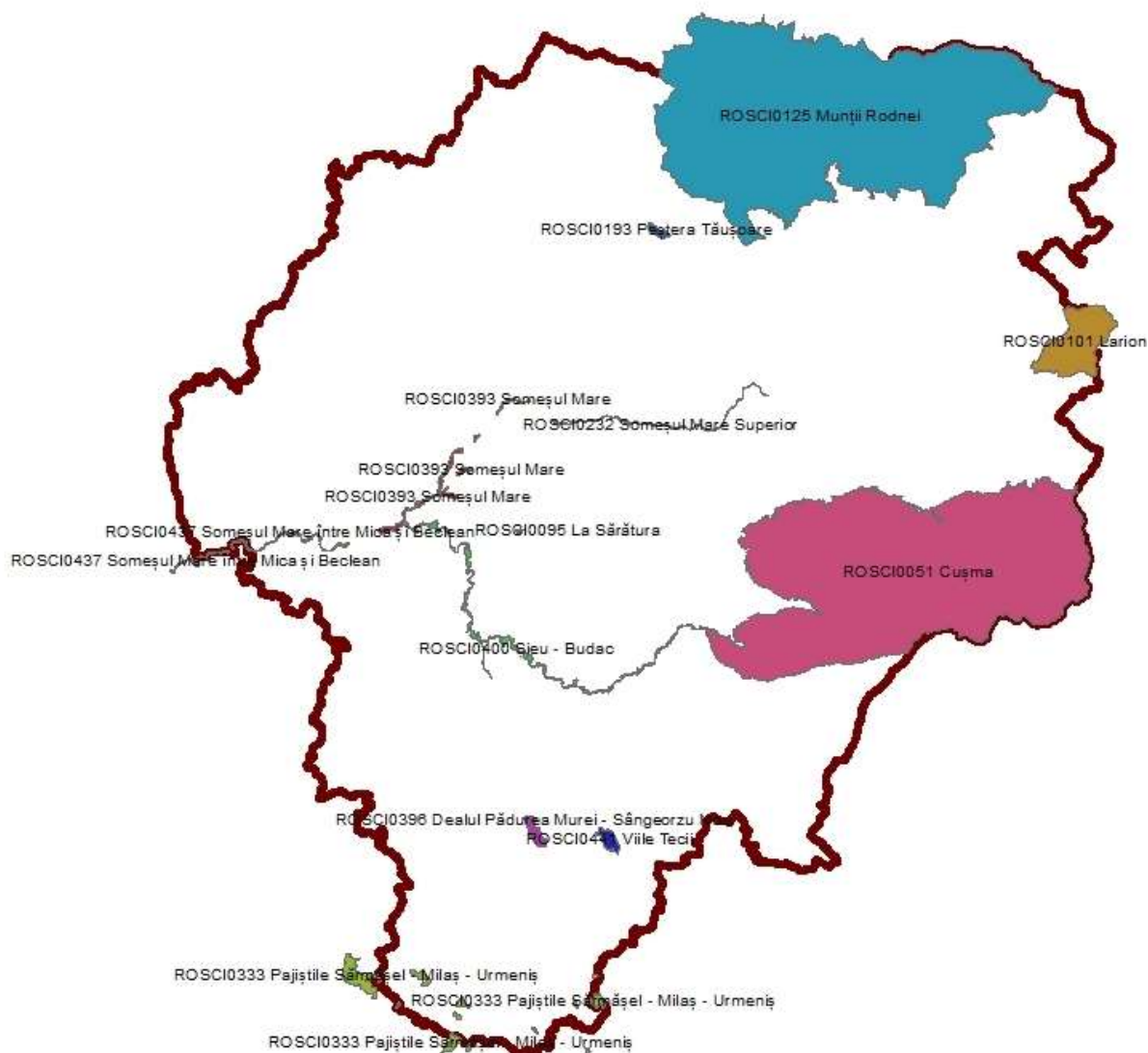
După publicarea Ordonanța de urgență nr. 49/2016 pentru modificarea Legii nr. 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate situația situri de importanță comunitară (SCI) și a ariilor de protecție specială avifaunistică (SPA) ca parte integrantă a Rețelei Ecologice Europene Natura 2000 în România, precum și a actualizărilor din formularele standard a ariilor naturale protejate la nivelul lunii august 2017, la nivelul județului ariile protejate de interes comunitar se prezintă după cum urmează:

Tabelul V.2.1.2.
Siturile Natura 2000 de tip SCI din județul Bistrița-Năsăud

Nr. crt.	Denumire	Localizare (județul)	Suprafața (ha)		Suprafața ocupată din suprafața județului (%)
			Totală	Pe teritoriul județului BN	
1.	ROSCI 0051 Cușma	Bistrița-Năsăud	44084,2	44084,2	8,2270
2.	ROSCI0095 La Sărătură	Bistrița-Năsăud	18	18	0,0034
3.	ROSCI0101 Larion	Bistrița-Năsăud Suceava	3058,8	2176	0,4061
4.	ROSCI0193 Peștera Tăușoare	Bistrița-Năsăud	131,3	131,3	0,0245
5.	ROSCI0232 Someșul Mare Superior	Bistrița-Năsăud	152	152	0,0284
6.	ROSCI0125 Munții Rodnei	Bistrița-Năsăud Maramureș	47939	38241	7,1365
7.	ROSCI0333 Pajiștile Sărmășel – Milaș - Urmeniș	Bistrița-Năsăud Cluj Mureș	1127,1	284	0,0530
8.	ROSCI0393 Someșul Mare	Bistrița-Năsăud	526,3	526,3	0,0982
9.	ROSCI0396 Dealul Pădurea Murei - Sângeorzu Nou	Bistrița-Năsăud	278,2	278,2	0,0519
10.	ROSCI0400 Șieu - Budac	Bistrița-Năsăud	857,5	857,5	0,1600
11.	ROSCI0437 Someșul Mare între Mica și Beclean	Bistrița-Năsăud; Cluj	323,3	189	0,0353
12.	ROSCI0441 Viile Tecii	Bistrița-Năsăud	264,5	264,5	0,0494
TOTAL			98760,2	87202	16,2736

Sursa: http://www.mmediu.ro/app/webroot/uploads/files/2017-08-29_Formulare_SCI_11.08.2017.pdf și APM BN

Figura V.2.1.4.
Distribuția siturilor de interes comunitar la nivelul județului

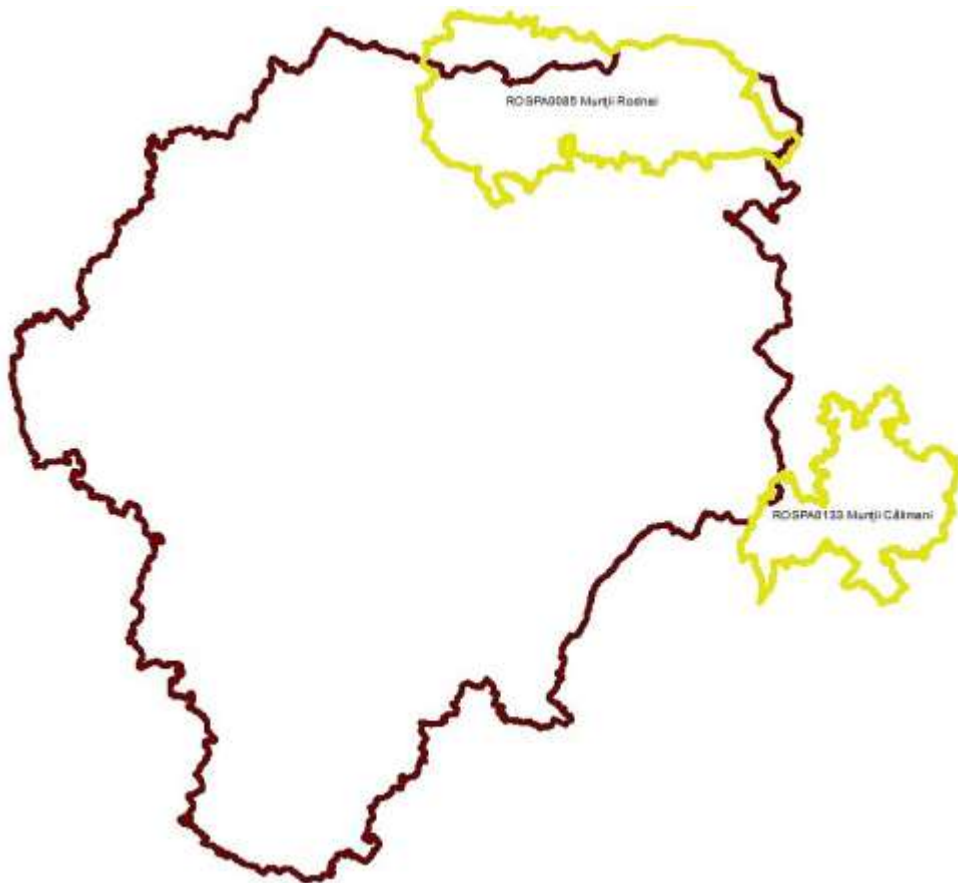
Sursă: Agenția pentru Protecția Mediului Bistrița-Năsăud

Tabelul V.2.1.3.
Arii de Protecție Specială Avifaunistice (SPA) din județul Bistrița-Năsăud

Nr. crt.	Denumire	Localizare (județul)	Suprafața (ha)		Suprafața ocupată din suprafața județului (%)
			Totală	Pe teritoriul jud.BN	
1.	ROSPA0085 Munții Rodnei	Bistrița-Năsăud Maramureș, Suceava	54819	44823	8,395
2.	ROSPA0133 Munții Călimani	Bistrița-Năsăud, Harghita, Mureș, Suceava	29160	280	0,0523
TOTAL			83974	45103	8,448

Sursa: Agenția pentru Protecția Mediului Bistrița-Năsăud, <http://ibis.anpm.ro/>

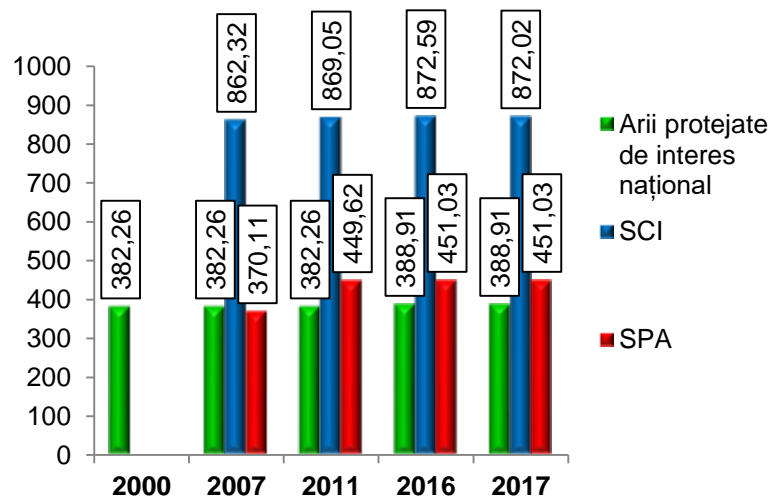
Figura V.2.1.5.
Distribuția ariilor de protecție avifaunistică la nivelul județului

Sursă: Agenția pentru Protecția Mediului Bistrița-Năsăud

Suprafețele ariilor protejate s-au schimbat în perioada 2000-2018 în baza mai multor reglementări legislative.

Figura V.2.1.6.
Evoluția suprafețelor de arii protejate, SCI și SPA (kmp), județul Bistrița-Năsăud

Sursa: Agenția pentru Protecția Mediului Bistrița-Năsăud

Tabel V.2.1.4.
Habitatele pentru care au fost declarate arii protejate de interes comunitar
în județul Bistrița-Năsăud

Nr. Crt.	Cod Habitat	Denumire Habitat	Cod Sit	Denumire Sit	Tip Sit	Bioregiunea
1	1530*	Pajiști și mlaștini halofile panonice și ponto-sarmatice	ROSCI0095	La Sărătura	SCI	Continentală
2	3220	Vegetație herbacee de pe malurile râurilor montane	ROSCI0125	Munții Rodnei	SCI	Alpina
3	3230	Vegetație lemnoasă cu <i>Myricaria germanica</i> de-a lungul râurilor montane	ROSCI0125	Munții Rodnei	SCI	Alpina
4	3240	Vegetație lemnoasă cu <i>Salix elaeagnos</i> de-a lungul râurilor montane	ROSCI0125	Munții Rodnei	SCI	Alpina
5	4060	Tufărișuri alpine și boreale	ROSCI0051 ROSCI0125	Cușma Munții Rodnei	SCI	Alpina Continentală
6	4070*	Tufărișuri cu <i>Pinus mugo</i> și <i>Rhododendron myrtifolium</i>	ROSCI0051 ROSCI0125	Cușma Munții Rodnei	SCI	Alpina Continentală
7	4080	Tufărișuri cu specii sub-arctice de <i>Salix</i>	ROSCI0125	Munții Rodnei	SCI	Alpina
8	40A0*	Tufărișuri subcontinentale peri-panonice	ROSCI0333 ROSCI0396	Pajiștile Sărmășel - Milaș – Urmeniș, Dealul Pădurea Murei - Sângeorzu Nou	SCI	Continentală
9	6150	Pajiști boreale și alpine pe substrat silicioase	ROSCI0125	Munții Rodnei	SCI	Alpina
10	6170	Pajiști calcifile alpine și subalpine	ROSCI0125	Munții Rodnei	SCI	Alpina
11	6210*	Pajiști uscate seminaturale și faciesuri cu tufărișuri pe substrat calcaroase (Festuco Brometalia)	ROSCI0396	Dealul Pădurea Murei - Sângeorzu Nou	SCI	Continentală
12	6230*	Pajiști montane de <i>Nardus</i> bogate în specii, pe substrat silicioase	ROSCI0125	Munții Rodnei	SCI	Alpina
13	6240*	Pajiști stepice subpanonice	ROSCI0333	Pajiștile Sărmășel - Milaș –	SCI	Continentală

Raport privind starea mediului în județul Bistrița-Năsăud, anul 2017

			ROSCI0396	Urmeniș, Dealul Pădurea Murei - Sângeorzu Nou		
14	6430	Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie până în etajele montan și alpin	ROSCI0125	Munții Rodnei	SCI	Alpina
15	6520	Fânețe montane	ROSCI0051 ROSCI0125	Cușma Munții Rodnei	SCI	Alpina, Continentală
16	7110*	Turbării active	ROSCI0125	Munții Rodnei	SCI	Alpina
17	7140	Mlaștini turboase de tranziție și turbării oscilante (nefixate de substrat)	ROSCI0051 ROSCI0125	Cușma Munții Rodnei	SCI	Alpina, Continentală
18	7220*	Izvoare petrifiante cu formare de travertin (Cratoneurion)	ROSCI0125	Munții Rodnei	SCI	Alpina
19	7230	Mlaștini alcaline	ROSCI0051 ROSCI0125	Cușma Munții Rodnei	SCI	Alpina, Continentală
20	7240*	Formațiuni pioniere alpine din <i>Caricion bicoloris-atrofuscæ</i>	ROSCI0125	Munții Rodnei	SCI	Alpina
21	8110	Grohotișuri silicioase din etajele montan și alpin (<i>Androsacetalia alpinae</i> și <i>Galeopsietalia ladanii</i>)	ROSCI0125	Munții Rodnei	SCI	Alpina
22	8120	Grohotișuri calcaroase și de șisturi calcaroase din etajele montan și alpin (<i>Thlaspietea rotundifolii</i>)	ROSCI0125	Munții Rodnei	SCI	Alpina
23	8210	Versanți stâncoși cu vegetație chasmofitică pe roci calcaroase	ROSCI0125	Munții Rodnei	SCI	Alpina
24	8220	Versanți stâncoși cu vegetație chasmofitică pe roci silicioase	ROSCI0125	Munții Rodnei	SCI	Alpina
25	8310	Peșteri în care accesul publicului este interzis	ROSCI0125	Munții Rodnei	SCI	Alpina
26	9110	Păduri de fag de tip Luzulo-Fagetum	ROSCI0051 ROSCI0125	Cușma Munții Rodnei	SCI	Alpina Continentală
27	9130	Păduri de fag de tip Asperulo-Fagetum	ROSCI0051	Cușma	SCI	Alpina Continentală
28	9170	Păduri de stejar cu carpen de tip Galio- Carpinetum	ROSCI0441	Viile Tecii	SCI	Continentală
29	91D0*	Turbării cu vegetație	ROSCI0051	Cușma	SCI	Alpina

Raport privind starea mediului în județul Bistrița-Năsăud, anul 2017

		forestieră	ROSCI0101	Larion		Continentală
30	91E0*	Păduri aluviale cu <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i> (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae)	ROSCI0051 ROSCI0125	Cușma Munții Rodnei	SCI	Alpina Continentală
31	91V0	Păduri dacice de fag (Symphyto-Fagion)	ROSCI0051 ROSCI0125 ROSCI0232	Cușma Munții Rodnei Someșul Mare Superior	SCI	Alpina Continentală
32	91Y0	Păduri dacice de stejar și carpen	ROSCI0051	Cușma	SCI	Alpina Continentală
33	92A0	Zăvoaie cu <i>Salix alba</i> și <i>Populus alba</i>	ROSCI0437	Someșul Mare între Mica și Beclean	SCI	Continentală
34	9410	Păduri acidofile de <i>Picea abies</i> din regiunea montana (Vaccinio-Piceetea)	ROSCI0051 ROSCI0125 ROSCI0193	Cușma Munții Rodnei Peștera Tăușoare	SCI	Alpina Continentală
35	9420	Păduri de <i>Larix decidua</i> și/sau <i>Pinus cembra</i> din regiunea montană	ROSCI0125	Munții Rodnei	SCI	Alpina

Sursă: Agenția pentru Protecția Mediului Bistrița-Năsăud

Tabel V.2.1.5.
Speciile pentru care sunt declarate situri Natura 2000 în județul Bistrița-Năsăud

Cod specie	Denumire stiintifica	Denumire populara	Tip specie	Cod sit	Denumire sit	Tip sit	Bioregiuni
1122	<i>Gobio uranoscopus</i>	Chetrar, Petroc	Pesti	ROSCI0051	Cușma	SCI	Alpina Continentală
				ROSCI0232	Someșul Mare Superior Someșul Mare		
				ROSCI0393	Șieu - Budac		
				ROSCI0400	Someșul Mare între Mica și Beclean		
				ROSCI0437			
1124	<i>Gobio albipinnatus</i>	Porcușor de nisip	Pesti	ROSCI0393	Someșul Mare	SCI	Continentală
				ROSCI0400 ROSCI0437	Șieu - Budac		
					Someșul Mare între Mica și Beclean		
1130	<i>Aspius aspius</i>	Aun	Pesti	ROSCI0393	Someșul Mare	SCI	Continentală
				ROSCI0400 ROSCI0437	Șieu - Budac		

Raport privind starea mediului în județul Bistrița-Năsăud, anul 2017

					Someșul Mare între Mica și Beclean		
1134	<i>Rhodeus sericeus amarus</i>	Boarcă	Pesti	ROSCI0393	Someșul Mare	SCI	Continentală
				ROSCI0400	Șieu - Budac		
				ROSCI0437	Someșul Mare între Mica și Beclean		
1138	<i>Barbus meridionalis</i>	Câcruse, moioaga	Pesti	ROSCI0051	Cușma	SCI	Alpina Continentală
				ROSCI0125	Munții Rodnei		
				ROSCI0400	Șieu - Budac		
				ROSCI0437	Someșul Mare între Mica și Beclean		
1146	<i>Sabanejewia aurata</i>	Dunărița	Pesti	ROSCI0232 ROSCI0393	Someșul Mare Superior Someșul Mare	SCI	Continentală
				ROSCI0400 ROSCI0437	Șieu - Budac		
					Someșul Mare între Mica și Beclean		
1163	<i>Cottus gobio</i>	Zglavoc	Pesti	ROSCI0051 ROSCI0125 ROSCI0232	Cușma Munții Rodnei Someșul Mare Superior	SCI	Alpina Continentală
				ROSCI0393	Someșul Mare		
				ROSCI0400 ROSCI0437	Șieu - Budac		
2511	<i>Gobio kessleri</i>	Petroc	Pesti		Someșul Mare între Mica și Beclean	SCI	Continentală
				ROSCI0393	Someșul Mare		
				ROSCI0400 ROSCI0437	Șieu - Budac		
4123	<i>Eudontomyzon danfordi</i>	Chiscar	Pesti	ROSCI0125	Munții Rodnei	SCI	Alpina
				ROSCI0232	Someșul Mare Superior		Continentală
1188	<i>Bombina bombina</i>	Buhai de balta cu burta galbenă	Amfibieni	ROSCI0333	Pajiștile Sărmășel- Milaș - Urmeniș	SCI	Continentală
					Someșul Mare		
				ROSCI0393			
1193	<i>Bombina variegata</i>	Buhai de balta cu burta roșie	Amfibieni	ROSCI0051 ROSCI0095	Cușma	SCI	Alpina Continentală
				ROSCI0125 ROSCI0333	La Sărătura		

Raport privind starea mediului în județul Bistrița-Năsăud, anul 2017

					Munții Rodnei		
				ROSCI0393 ROSCI0400	Pajiștile Sărmășel - Milaș - Urmeniș		
					Someșul Mare		
					Șieu - Budac		
1166	<i>Triturus cristatus</i>	Triton cu creastă	Amfibieni	ROSCI0051	Cușma	SCI	Alpina
				ROSCI0095 ROSCI0125 ROSCI0333	La Sărătura		Continentală
					Munții Rodnei		
					Pajiștile Sărmășel - Milaș - Urmeniș		
2001	<i>Triturus montandoni</i>	Triton carpatic	Amfibieni	ROSCI0051 ROSCI0125	Cușma Munții Rodnei	SCI	Alpina Continentală
4008	<i>Triturus vulgaris ampelensis</i>	Triton romanesc sau triton transilvănean	Amfibieni	ROSCI0051	Cușma	SCI	Alpina
				ROSCI0441	Viile Tecii		Continentală
1220	<i>Emys orbicularis</i>	Testoasa de apă dulce	Reptile	ROSCI0393	Someșul Mare	SCI	Continentală
1354*	<i>Ursus arctos</i>	Urs	Mamifere	ROSCI0051	Cușma	SCI	Alpina
				ROSCI0101	Larion		Continentală
				ROSCI0125	Munții Rodnei		
1352*	<i>Canis lupus</i>	Lup	Mamifere	ROSCI0051	Cușma	SCI	Alpina Continentală
				ROSCI0101 ROSCI0125	Larion		
					Munții Rodnei		
1361	<i>Lynx lynx</i>	Râs	Mamifere	ROSCI0051	Cușma	SCI	Alpina Continentală
				ROSCI0101 ROSCI0125	Larion		
					Munții Rodnei		
1355	<i>Lutra lutra</i>	Vidra	Mamifere	ROSCI0125	Munții Rodnei	SCI	Continentală
				ROSCI0232	Someșul Mare Superior Someșul Mare		
				ROSCI0393	Șieu - Budac		
				ROSCI0400			
1307	<i>Myotis blythii</i>	Liliac comun mic	Mamifere	ROSCI0125	Munții Rodnei	SCI	Alpina
				ROSCI0193	Peștera Tăușoare		

Raport privind starea mediului în județul Bistrița-Năsăud, anul 2017

1321	<i>Myotis emarginatus</i>	Liliac cărămizi	Mamifere	ROSCI0193	Peștera Tăușoare	SCI	Alpina
1324	<i>Myotis myotis</i>	Liliac comun	Mamifere	ROSCI0125	Munții Rodnei	SCI	Alpina
				ROSCI0193	Peștera Tăușoare		
1304	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	Liliacul mare cu potcoavă	Mamifere	ROSCI0193	Peștera Tăușoare	SCI	Alpina
1303	<i>Rhinolophus hipposideros</i>	Liliacul mic cu potcoavă	Mamifere	ROSCI0193	Peștera Tăușoare	SCI	Alpina
2612	<i>Microtus tatricus</i>	Șoarecele de Tatra	Mamifere	ROSCI0125	Munții Rodnei	SCI	Alpina
4015	<i>Carabus zawadzki</i>		Nevertebrate	ROSCI0125	Munții Rodnei	SCI	Alpina
1078*	<i>Callimorpha quadripunctaria</i>		Nevertebrate	ROSCI0051 ROSCI0125	Cușma	SCI	Alpina
					Munții Rodnei		Continentală
1086	<i>Cucujus cinnaberinus</i>		Nevertebrate	ROSCI0125	Munții Rodnei	SCI	Alpina
1074	<i>Eriogaster catax</i>		Nevertebrate	ROSCI0095	La Sărătura	SCI	Continentală
1052	<i>Hypodryas matura</i>		Nevertebrate	ROSCI0051	Cușma	SCI	Alpina Continentală
1060	<i>Lycaena dispar</i>		Nevertebrate	ROSCI0095	La Sărătura	SCI	Continentală
1087*	<i>Rosalia alpina</i>		Nevertebrate	ROSCI0125	Munții Rodnei	SCI	Alpina
4012	<i>Carabus hampei</i>		Nevertebrate	ROSCI0125	Munții Rodnei	SCI	Alpina
4014	<i>Carabus variolosus</i>		Nevertebrate	ROSCI0125	Munții Rodnei	SCI	Alpina
4024*	<i>Pseudogaurotina excellens</i>		Nevertebrate	ROSCI0125	Munții Rodnei	SCI	Alpina
4028	<i>Catopta thrips</i>		Nevertebrate	ROSCI0095	La Sărătura	SCI	Continentală
4036	<i>Leptidea morsei</i>		Nevertebrate	ROSCI0051	Cușma	SCI	Alpina
							Continentală

Raport privind starea mediului în județul Bistrița-Năsăud, anul 2017

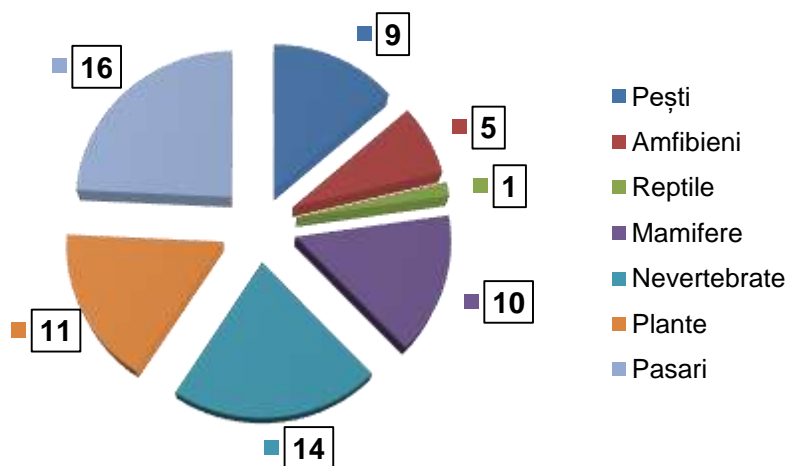
4046	<i>Cordulegaster heros</i>		Nevertebrate	ROSCI0125	Munții Rodnei	SCI	Alpina
4054	<i>Pholidoptera transsylvanica</i>		Nevertebrate	ROSCI0051 ROSCI0125	Cușma	SCI	Alpina
					Munții Rodnei		Continentală
1386	<i>Buxbaumia viridis</i>	Buxbaumia verde	Plante	ROSCI0101 ROSCI0125	Larion	SCI	Alpina
					Munții Rodnei		
4067	<i>Echium ruscicum</i>	Capul șarpelui	Plante	ROSCI0333	Pajiștile Sărmășel - Milaș - Urmeniș	SCI	Continentală
4091	<i>Crambe tataria</i>	Târtanul	Plante	ROSCI0333	Pajiștile Sărmășel - Milaș - Urmeniș	SCI	Continentală
4097	<i>Iris aphylla ssp. hungarica</i>	Irisul bărbos	Plante	ROSCI0396	Dealul Pădurea Murei - Sângeorzu Nou	SCI	Continentală
1381	<i>Dicranum viride</i>		Plante	ROSCI0125	Munții Rodnei	SCI	Alpina
1393	<i>Drepanocladus vernicosus</i>		Plante	ROSCI0125	Munții Rodnei	SCI	Alpina
1389	<i>Meesia longiseta</i>		Plante	ROSCI0125	Munții Rodnei	SCI	Alpina
1758	<i>Ligularia sibirica</i>	Curechiul de munte	Plante	ROSCI0125	Munții Rodnei	SCI	Alpina
4070*	<i>Campanula serrata</i>	Clopotei	Plante	ROSCI0051	Cușma	SCI	Alpina
				ROSCI0125	Munții Rodnei		Continentală
4116	<i>Tozzia carpathica</i>	Iarba gâtului	Plante	ROSCI005	Cușma	SCI	Alpina
				ROSCI0125	Munții Rodnei		Continentală
4122	<i>Poa granitica ssp. disparilis</i>	Firuță de munte	Plante	ROSCI0125	Munții Rodnei	SCI	Alpina
A223	<i>Aegolius funereus</i>	Minunița	Păsări	ROSPA0085	Munții Rodnei	SP A	Alpina;
A091	<i>Aquila chrysaetos</i>	Acvila de munte	Păsări	ROSPA0085	Munții Rodnei	SP A	Alpina;
A104	<i>Bonasa bonasia</i>	Ierunca	Păsări	ROSPA0085	Munții Rodnei	SP A	Alpina;
A224	<i>Caprimulgus europaeus</i>	Caprimulgul	Păsări	ROSPA0085	Munții Rodnei	SP A	Alpina;
A139	<i>Charadrius morinellus</i>	Prundarasul de munte	Păsări	ROSPA0085	Munții Rodnei	SP A	Alpina;
A030	<i>Ciconia nigra</i>	Barza neagră	Păsări	ROSPA0085	Munții Rodnei	SP A	Alpina;
A239	<i>Dendrocopos</i>	Ciocanitoare	Păsări	ROSPA0085	Munții Rodnei	SP	Alpina;

	<i>leucotos</i>	a cu spate alb				A	
A236	<i>Dryocopus martius</i>	Ciocanitoare a neagra	Păsări	ROSPA0085	Munții Rodnei	SP A	Alpina;
A321	<i>Ficedula albicollis</i>	Muscarul gulerat	Păsări	ROSPA0085	Munții Rodnei	SP A	Alpina;
A320	<i>Ficedula parva</i>	Muscarul mic	Păsări	ROSPA0085	Munții Rodnei	SP A	Alpina;
A217	<i>Glaucidium pas serinum</i>	Ciuvica	Păsări	ROSPA0085	Munții Rodnei	SP A	Alpina;
A338	<i>Lanius collurio</i>	Sfranciocul rosiatic	Păsări	ROSPA0085	Munții Rodnei	SP A	Alpina;
A072	<i>Pernis apivorus</i>	Viesparul	Păsări	ROSPA0085	Munții Rodnei	SP A	Alpina;
A241	<i>Picoides tridactylus</i>	Ciocanitoare a de munte	Păsări	ROSPA0085	Munții Rodnei	SP A	Alpina;
A220	<i>Strix uralensis</i>	Huhurez mare	Păsări	ROSPA0085	Munții Rodnei	SP A	Alpina;
A108	<i>Tetrao urogallus</i>	Cocos de munte	Păsări	ROSPA0085	Munții Rodnei	SP A	Alpina;

Sursă: Agenția pentru Protecția Mediului Bistrița-Năsăud

Figura V.2.1.7.

Reprezentarea grafică după grupul din care fac parte speciile pentru care au fost declarate situri Natura 2000

Sursă: Agenția pentru Protecția Mediului Bistrița-Năsăud

Managementul ariilor naturale protejate din județul Bistrița-Năsăud

La nivelul județului Bistrița-Năsăud sunt atribuite în custodie un număr de 5 situri Natura 2000 și 15 arii naturale protejate de interes național. În cursul anului 2016 și-au încheiat valabilitatea 9 convenții de custodie.

Asociația Proprietarilor de Pădure Valea Ilvei – Ocolul Silvic Valea Ilvei și Complexul Muzeal Bistrița-Năsăud vor administra încă 8 ani ariile protejate ROSCI0101 Larion și Crovul de la Larion, respectiv ROSCI0195 Peștera Tăușoare și Peștera Tăușoare.

Pentru ROSCI0051 Cușma convenția de custodie a fost prelungită pentru o perioadă de încă 4 ani. ROSCI0333 Pajiștile Sărmășel – Milaș – Urmeniș au fost atribuite în cursul anului 2016 pentru o perioadă de 10 ani, în custodia GTM CO din Cluj-Napoca.

Administrația Parcului Național Munții Rodnei R.A. administrează Parcul Național Munții Rodnei, ROSCI0125 Munții Rodnei, ROSPA0085 Munții Rodnei și cele patru arii protejate de interes național de pe raza județului incluse în parc.

Pentru toate ariile naturale protejate atribuite în custodie/administrare de la nivelul județului au fost elaborate regulamente, care au fost transmise spre aprobare către autoritatea publică centrală pentru protecția mediului, pentru Larion și Peștera Tăușoare acestea fiind aprobate prin ordin al ministrului mediului.

În cursul anului 2016 au fost aprobate prin ordin de ministru planurile de management pentru 3 situri Natura 2000 și ariile naturale protejate de interes național care sunt incluse în acestea, după cum urmează:

- ROSCI0101 Larion (cu aria protejată de interes național Crovul de la Larion)
- ROSCI0193 Peștera Tăușoare (cu aria protejată de interes național Peștera Tăușoare) și
- ROSCI0051 Cușma (cu ariile protejată de interes național: Stâncile Tătarului, Comarnic, Râpa Verde, Cheile Bistriței Ardelene, Locul Fosilifer Râpa Mare, Tăul Zânelor, Valea Repedea, Piatra Cușmei, Piatra Corbului).

În cadrul proiectului de elaborare a planului de management a fost revizuit regulamentul pentru ROSCI0193 Peștera Tăușoare (cu aria protejată de interes național Peștera Tăușoare)

Planul de management Parcul Național Munții Rodnei este elaborat și se află în procedura SEA la Agenția pentru Protecția Mediului Bistrița-Năsăud.

Parcul Național Călimani care se suprapune cu județul Bistrița – Năsăud pe o suprafață de 280 ha are aprobat planul de management printr-un proiect încheiat în anul 2015.

Șapte din cele treisprezece situri existente la nivelul județului nu au fost atribuite în custodie/administrare: La Sărătura, Someșul Mare Superior, Someșul Mare, Șieu - Budac, Someșul Mare între Mica și Beclean, Dealul Pădurea Murei - Sângeorzu Nou, Viile Tecii.

Începând cu anul 2017 a devenit funcțională Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate care administrează ariile protejate neatribuite în custodie.

Prognoze și acțiuni întreprinse

Implementarea celor două directive ale Uniunii Europene - Directiva Habitare și Directiva Păsări, prin crearea și instituirea regimului de arie naturală protejată pentru nouă situri de importanță comunitară și o arie de protecție specială avifaunistică, însumând aproximativ 17,5% din suprafața județului, reprezintă un prim pas în conservarea biodiversității și menținerea stării de conservare favorabilă a habitatelor naturale.

Pentru un management eficient al ariilor naturale protejate este absolut necesar realizarea planurilor de management, dar și aprobarea acestora prin acte normative astfel încât măsurile de protecție să fie eficiente, precum și alocarea de resurse financiare astfel încât măsurile de conservare să poată fi implementate.

Este necesară de asemenea realizarea unor studii în teren pentru stabilirea stării de conservare a speciilor și habitatelor pentru care au fost declarate ariile naturale

protejate și măsurile care se impun pentru păstrarea stării de conservare favorabilă în cazul unora sau îmbunătățirea stării de conservare în cazul celor care se impun.

În acest moment există studii de cercetare pentru următoarele arii protejate:

- Parcul Național Munții Rodnei, ROSCI0125 și ROSPA0085 Munții Rodnei pentru suprafețele care se suprapun parcului național;
- ROSCI0193 Peștera Tăușoare realizate în cadrul proiectului de elaborare a planului de management;
- ROSCI0101 Larion realizate în cadrul proiectului de elaborare a planului de management;
- ROSCI0051 Cușma realizate în cadrul proiectului de elaborare a planului de management;

Ariile protejate care au legătură cu factorul de mediu apă sunt cele pentru care nu există suficiente date cu privire la prezența, efectivele și distribuția speciilor de pești, a mamiferelor (ex. *Lutra lutra*), amfibieni și reptile pentru care au fost determinate aceste situri, fiind astfel îngreunată evaluarea impactului planurilor, proiectelor și activităților asupra acestora. Pentru remedierea acestor aspecte, Agenția pentru Protecția Mediului Bistrița-Năsăud are în pregătire un proiect care vizează elaborarea planurilor de management pentru ariile naturale protejate neatribuite în custodie și implicit a studiilor necesare.

Ca și în anul precedent principalele presiuni antropice exercitate asupra factorilor naturali, cu repercusiuni asupra biodiversității sunt reprezentate de: exploatarea nisipului și pietrișului din albiile minore/majore, dezvoltarea rezidențială și turismul necontrolat, deteriorarea și fragmentarea habitatelor naturale prin realizarea proiectelor de infrastructură, exploatarea forestieră, modificarea structurii vegetației, utilizarea resurselor biologice, intruziunea umană și modificarea ecosistemelor naturale, modificarea utilizării terenurilor – trecerea de la pășuni/terenuri împădurite la terenuri arabile sau suprafețe construite, supra-pășunatul, modificarea sistemelor naturale, utilizarea pesticidelor și poluarea apelor, incendiile de vegetație și de pădure.

Starea de conservare a speciilor și habitatelor din siturile Natura 2000 din județul Bistrița-Năsăud, conform datelor din planurile de management, se poate vedea în tabelele de mai jos:

Tabel V.2.1.6.

Starea de conservare pentru speciile din siturile Natura 200 și parcuri naționale din județul Bistrița-Năsăud

Nr. crt	Specie	Stare de conservare globală
ROSCI0051 Cușma		
1.	<i>Ursus arctos</i>	Favorabilă
2.	<i>Canis lupus</i>	Favorabilă
3.	<i>Lynx lynx</i>	Favorabilă
4.	<i>Lutra lutra</i>	Nefavorabilă - Rea
5.	<i>Bombina variegata</i>	„U1“ - nefavorabilă - inadecvată
6.	<i>Triturus montandoni</i>	„U1“ - nefavorabilă - inadecvată
7.	<i>Triturus cristatus</i>	„U1“ - nefavorabilă - rea
8.	<i>Barbus meridionalis</i>	Nefavorabilă - Inadecvată
9.	<i>Cottus gobio</i>	Nefavorabilă - Inadecvată
10.	<i>Eudontomyzon danfordi</i>	Nefavorabilă - Rea
11.	<i>Callimorpha quadripunctaria</i>	Favorabilă
12.	<i>Leptidea morsei</i>	Nefavorabilă - Inadecvată
13.	<i>Lycaena dispar</i>	Nefavorabilă - Inadecvată
14.	<i>Pholidoptera transsylvanica</i>	Nefavorabilă - Inadecvată

Raport privind starea mediului în județul Bistrița-Năsăud, anul 2017

15.	Hieracium rotundatum	Nefavorabilă - Inadecvată
16.	Trollius europaeus	Nefavorabilă - Inadecvată
17.	Campanula serrata	Nefavorabilă - Inadecvată
18.	Tozzia carpathica	Nefavorabilă – Rea
ROSCI0193 Peștera Tăușoare		
1.	Myotis blythii (oxygnathus)	Favorabilă
2.	Myotis emarginatus	Favorabilă
3.	Myotis myotis	Favorabilă
4.	Rhinolophus ferrumequinum	Favorabilă
5.	Rhinolophus hipposideros	Favorabilă
ROSCI0101 Larion		
1.	Canis lupus - lup	Favorabilă
2.	Ursus arctos- urs	Favorabilă
3.	Lynx lynx- râs	Favorabilă
4.	Buxbaumia viridis-Buxbaumia verde	Favorabilă
Parcul Național Munții Rodnei, ROSCI0125 Munții Rodnei și ROSPA0085 Munții Rodnei		
1.	Barbus meridionalis	nefavorabilă
2.	Cottus gobio	nefavorabilă
3.	Eudontomyzon danfordi	nefavorabilă
4.	Bombina variegata	favorabilă
5.	Triturus cristatus	favorabilă
6.	Triturus montandoni	favorabilă
7.	Ursus arctos	favorabilă
8.	Canis lupus	favorabilă
9.	Lynx lynx	favorabilă
10.	Lutra lutra	nefavorabilă
11.	Myotis blythii	favorabilă
12.	Myotis myotis	favorabilă
13.	Microtus tatricus	favorabilă
14.	Carabus zawadzkii	nefavorabilă
15.	Callimorpha quadripunctaria	favorabilă
16.	Cucujus cinnaberinus	nefavorabilă
17.	Rosalia alpina	nefavorabilă
18.	Carabus hampei	-
19.	Carabus variolosus	favorabilă
20.	Pseudogautrina excellens	nefavorabilă
21.	Cordulegaster heros	favorabilă
22.	Pholidoptera transsylvanica	favorabilă
23.	Buxbaumia viridis	nefavorabilă
24.	Dicranum viride	nefavorabilă
25.	Drepanocladus vernicosus	nefavorabilă
26.	Meesia longiseta	nefavorabilă
27.	Ligularia sibirica	nefavorabilă
28.	Campanula serrata	favorabilă
29.	Tozzia carpathica	favorabilă
30.	Poa granitica ssp. disparilis	favorabilă
31.	Aegolius funereus	favorabilă
32.	Aquila chrysaetos	favorabilă

33.	Bonasa bonasia	favorabilă
34.	Caprimulgus europaeus	favorabilă
35.	Charadrius morinellus	-
36.	Ciconia nigra	favorabilă
37.	Dendrocopos sleucotos	favorabilă
38.	Dryocopus martius	favorabilă
39.	Ficedula albicollis	favorabilă
40.	Ficedula parva	favorabilă
41.	Glaucidium passerinum	favorabilă
42.	Lanius collurio	favorabilă
43.	Pernis apivorus	favorabilă
44.	Picoides tridactylus	favorabilă
45.	Strix uralensis	favorabilă
46.	Tetrao urogallus	favorabilă

Tabel V.2.1.7.
Starea de conservare a habitatelor din

Nr.crt.	Habitat	Stare de conservare
ROSCI0051 Cușma		
1.	91E0* Păduri aluviale cu Alnus glutinosa și Fraxinus excelsior (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae)	Favorabilă
2.	91Y0Păduri dacice de stejar și carpen	Nefavorabilă - Inadecvată
3.	91V0Păduri dacice de fag (Symphyto-Fagion)	Favorabilă
4.	9110Păduri de fag de tip Luzulo-Fagetum	Favorabilă
5.	9130 Păduri de fag de tip Asperulo-Fagetum	Favorabilă
6.	9410Păduri acidofile de Picea abies din regiunea montana (Vaccinio-Piceetea)	Favorabilă
7.	91D0*Turbării cu vegetație forestieră	Nefavorabilă-Rea
8.	4060 Tufărișuri alpine și boreale	Nefavorabilă - Inadecvată
9.	4070* Tufărișuri cu Pinus mugo și Rhododendron myrtifolium	Nefavorabilă - Inadecvată
10.	6520Fânețe montane	Favorabilă
11.	7140Mlaștini turboase de tranziție și turbării oscilante (nefixate de substrat)	Nefavorabilă-Rea
12.	7230 Mlaștini alcaline	Nefavorabilă – Inadecvată
ROSCI 0101 Larion		
1.	91D0*Turbării cu vegetație forestieră	conservare bună
Parcul Național Munții Rodnei, ROSCI0125 Munții Rodnei și ROSPA0085 Munții Rodnei		
1.	3220 Vegetație herbacee de pe malurile râurilor montane	nefavorabilă
2.	3230 Vegetație lemnoasă cu Myricaria germanica de-a lungul râurilor montane	nefavorabilă
3.	3240 Vegetație lemnoasă cu Salix elaeagnos de-a lungul râurilor montane	nefavorabilă
4.	4060 Tufărișuri alpine și boreale	nefavorabilă
5.	4070* Tufărișuri cu Pinus mugo și Rhododendron myrtifolium	favorabilă
6.	4080 Tufărișuri cu specii sub-arctice de Salix	favorabilă
7.	6150 Pajiști boreale și alpine pe substraturi silicioase	nefavorabilă
8.	6170 Pajiști calcifile alpine și subalpine	nefavorabilă
9.	6230* Pajiști montane de Nardus bogate în specii, pe	nefavorabilă

Raport privind starea mediului în județul Bistrița-Năsăud, anul 2017

	substrate silicioase	
10.	6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie până în etajele montan și alpin	nefavorabilă
11.	6520 Fânețe montane	nefavorabilă
12.	7110* Turbării active	favorabilă
13.	7140 Mlaștini turboase de tranziție și turbării oscilante (nefixate de substrat)	favorabilă
14.	7220* Izvoare petrifiante cu formare de travertin (Cratoneurion)	nefavorabilă
15.	7230 Mlaștini alcaline	nefavorabilă
16.	7240* Formațiuni pioniere alpine din Caricion bicoloris-atrofuscae	nefavorabilă
17.	8110 Grohotișuri silicioase din etajele montan și alpin (Androsacetalia alpinae și Galeopsietalia ladani)	favorabilă
18.	8120 Grohotișuri calcaroase și de șisturi calcaroase din etajele montan și alpin (Thlaspietea rotundifolii)	favorabilă
19.	8210 Versanți stâncoși cu vegetație chasmofitică pe roci calcaroase	favorabilă
20.	8220 Versanți stâncoși cu vegetație chasmofitică pe roci silicioase	favorabilă
21.	8310 Peșteri în care accesul publicului este interzis	favorabilă
22.	9110 Păduri de fag de tip Luzulo-Fagetum	favorabilă
23.	91E0* Păduri aluviale cu Alnus glutinosa și Fraxinus excelsior (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae)	nefavorabilă
24.	91V0 Păduri aluviale cu Alnus glutinosa și Fraxinus excelsior (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae)	favorabilă
25.	9410 Păduri acidofile de Picea abies din regiunea montana (Vaccinio-Piceetea)	favorabilă
26.	9420 Păduri de Larix decidua și/sau Pinus cembra din regiunea montană	favorabilă

Ținând seama de importanța deosebită a capitalului natural și având în vedere dezvoltarea durabilă a colectivităților umane, este imperios necesară conservarea biodiversității, ca o condiție esențială pentru generațiile viitoare.

Întocmit,
Alina ȘTEOPAN